

Kapitel 5 – Söka jobb och praktik

Att söka praktikplats påminner om hur det kan gå till när du söker jobb.

Detta ska du få lära dig mer om i det här kapitlet. Du ska få fundera på vilka egenskaper du tycker att du har just nu och vad du just nu tycker måste finnas i ett bra jobb.

Begrepp	Förklaring
PRAO	Praktisk arbetslivsorientering. En möjlighet för dig att få erfarenheter från arbetslivet inför ditt val av gymnasieutbildning. Du har rätt till PRAO i totalt 10 dagar i åk 8 och 9.
Praktik	På IM, Introduktionsprogrammen, kan praktik vara en del av den individuella planering som du har. Omfattningen av praktiken beror helt på vilka förutsättningar du har. Det kan vara praktik en dag i veckan eller praktik fem dagar i veckan. Syftet med praktiken är att du ska få fler erfarenheter från arbetslivet och att du får chans att lära dig mer om en arbetsplats inom en bransch du vill jobba i senare. Praktiken är ofta över en längre period som 3–6 månader.
Karriär inom arbetslivet	Dina utbildningar och dina olika jobb som du har från att du börjar jobba tills du väljer att sluta jobba och gå i pension.
Rekrytering	När en arbetsgivare vill anställa ny personal, då söker de efter personer som är intresserade av att jobba hos dem. Hela processen från att bestämma sig för att anställa en ny person till att anställa kallas rekrytering. Det finns företag som jobbar med att hjälpa arbetsgivare med detta jobbet. Dessa företag kallas rekryteringsföretag.
CV	En sammanställning av dina utbildningar och arbetslivserfarenheter, din karriär. Ett CV kan också kallas meritlista. Här visar du arbetsgivaren vilka kompetenser du har. Alltså vilka utbildningar du har gått och vad du har jobbat med. Det är vanligt att du skriver en kort beskrivning under varje utbildning och jobberfarenhet vad du har lärt dig och vad du har jobbat med. Ditt CV blir mer och mer omfattande ju fler år du jobbar. Ett CV är en bilaga till det personliga brevet.
Personligt brev	Ett personligt brev ska kort presentera dig, vad du är duktigt på och du är intresserad av och varför du söker jobbet. Brevet ska skapa intresse för dig som person så att arbetsgivaren vill träffa dig för en anställningsintervju. I stället för ett skrivet personligt brev skulle du kunna göra en kort inspelning där du presenterar dig. En inspelning ska vara kort, cirka 30 sekunder. Då är det bra att först skapat en så kallad hisspitch.
Hisspitch	En kort muntlig presentation av dig på cirka 30 sekunder (ungefär lika länge som det tar att åka hiss mellan ett antal våningar) som du kan använda sig av på en jobbmässa eller när du ringer till en arbetsgivare.

Vilka egenskaper och förmågor har du?

När du ska presentera dig för en arbetsgivare behöver du ha koll på vilka egenskaper och förmågor du har just nu och vad du tycker är viktigt med ett jobb. Därför ska du nu få fundera på detta.

Markera de egenskaper och förmågor som du har.

Om det är svårt att komma på vilka egenskaper och förmågor du har, fråga en kompis. Vilka egenskaper och förmågor tycker han/hon att du har?

☐ Analytisk	☐ Kan jobba med alla
☐ Omtänksam	☐ Spontan
☐ Noggrann	☐ Målinriktad
☐ Metodisk	☐ Tror gott om alla
☐ Pratsam	☐ Misstänksam
☐ Tillbakadragen	☐ Tar initiativ
☐ Framåt	☐ Är påhittig
☐ Ivrig	☐ Är duktig på att skriva
☐ Avvaktande	☐ Är duktig på att berätta
☐ Nyfiken	☐ Gillar naturvetenskap
☐ Hjälpsam	☐ Gillar att lösa problem
☐ Egoistisk	☐ Anpassar mig lätt till nya situationer
☐ Pålitlig	☐ Tror på mig själv
☐ Ekonomisk	☐ Frågar gärna andra om hjälp och råd om jag inte kan själv
☐ Bra på att lyssna	☐ Vill att det ska vara som det alltid varit
☐ Kan flera språk	☐ Vill ofta ha nya utmaningar
☐ Duktig på matematik	☐ Jag har lätt för att lära nya saker
☐ Kan mycket om att använda datorer	
☐ Gör klart sina uppgifter i tid	Egna förslag:
☐ Har svårt att bestämma mig	
☐ Envis	
☐ Kan se flera sidor av ett problem	

Vilka fem egenskaper och förmågor passar bäst in på dig just nu?

1.
2.
3.
4.
5.

PRAO = Praktisk arbetslivsorientering

PRAOn är en viktig del i dina förberedelser för gymnasievalet. När du har PRAO har du chans att få egna erfarenheter från arbetslivet och chans att upptäcka mer om vad du tycker verkar bra eller mindre bra med olika arbetsuppgifter och arbetsmiljöer. Ta vara på tiden och ställ frågor och var nyfiken.

Kom ihåg att om du är på en arbetsplats som inte är ditt drömyrke så kan du ändå lära dig mycket om hur du vill ha det på jobbet i framtiden. Har du turen att få vara på en arbetsplats där ditt drömyrke är, då har du en god möjlighet att se fördelar och nackdelar med yrket.

Inom vilken bransch finns din PRAO-plats?

.....

Vilka olika yrken kommer du i kontakt med under din PRAO?

.....

.....

.....

Välj ett av dessa yrken och ta reda på mer:

Valt yrke:

Några arbetsuppgifter:

.....

.....

.....

Vilka arbetstider har de som jobbar med detta yrke?

.....

Vilken utbildning krävs för detta yrke?

.....

.....

.....

Vilka förmågor är bra att ha i yrket?

.....

.....

Praktik på Introduktionsprogrammet, IM

När du går på IM kan praktik vara en del i din individuella planering. Du har ofta praktik en längre period på samma arbetsplats. Det är inte ovanligt att en praktikperiod kan vara minst 3 månader.

Precis som när du hade PRAO i grundskolan så är syftet att du skall ha chans att lära dig mer om en arbetsplats eller ett yrke.

På vilken arbetsplats har du din praktik?

.....

Jobbar du med arbetsuppgifter som hör till ett yrke eller får du prova olika yrken?

Ett yrke, nämligen

Flera yrken, nämligen

.....

Vilka arbetsuppgifter har du?

.....

.....

Vilka regler finns på din arbetsplats?

.....

.....

Hur tycker du att det är att vara på den här arbetsplatsen? Motivera ditt svar.

.....

.....

.....

.....

Kan du tänka dig jobba på en liknande arbetsplats? Motivera ditt svar.

.....

.....

.....

.....